

JUTRANJE NOVOSTI

NARODNO RADIKALNI DNEVNIK

Izbaja vsak dan jutraj, izvzemši ponedeljke.

Mesečna naročnina:

v Ljubljani Din 10.—, po pošti Din 12.—, inozemstvo Din 20.—

Uredništvo: Wolfova ulica št. 1/1. — Telefon št. 213

Brzjavni naslov: „Novosti-Ljubljana“.

Upravišтво: Marjini trg št. 8. — Telefon št. 44.

Oglasi po tarifi. Sprejemajo se le do 15. ure.

Pisnim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor.

Račun pri poštnem č.k. uradu št. 13.238.

Pred drugo lausansko konferenco.

Zadnje vesti poročajo, da se v kratkem prične druga konferenca, ali bolje, da se bo nadaljevala konferenca v Lausanni, katere naloga je, da razčisti in reši vprašanje bližnjega vzhoda. Turki so naznanili zaveznikom elisilam svojo željo, da naj se ta konferenca prične 15. aprila in zavezniki bodo na to tudi najbrže pristali. Ako ne pride kaj nepričakovane vmes, bo trajala konferenca približno kak poldrug mesec in upati je, da se bo na njej dosegel popoln sporazum in definitivno odstranila vojna nevarnost na bližnjem vzhodu.

Delo zaveznikovih ekspertov, ki so sestavljali odgovor na turške protipredloge, je bilo te dni v Londonu končano in predloženo zaveznikom vladam v potrditev. Kakor javljajo zadnje vesti, so zavezniki vlade od ekspertov izdelan odgovor tudi že odobrile in določile za kraj konference Lausanne, ki je tako odnesla prvenstvo nad Carigradom, katerega so predlagali Turki.

Čeprav so zavezniki eksperti držali svojo obljubo, da ne bodo ničesar začeli o poteku razprav in čeprav so začeli le brezbarvne komunikacije, v katerih naglašajo popolno soglasje v nazorih, je vendar iz vsega, kar je prišlo v javnost, možno spoznati pravi značaj spora na bližnjem vzhodu. Pod krinko obrambe interesov katerega malega naroda se bije boj za nadvlado, ki velesile ali pod njenim varstvom stojičih gospodarskih skupin. Nasprotje med resničnimi interesi velikih in malih narodov se morda nikjer ne kaže tako jasno, ko baš v tem sporu.

Londona pogajanja ekspertov so se delila na pogajanja večih komisij. Preteklo soboto je končala svoje delo teritorialna komisija, ki je odbila turški izpreminjalni predlog glede meje v vzhodni Traciji. Turki so predlagali, da bi tekla meja po glavnem toku reke Marice. Če bi zavezniki sprejeli ta turški predlog, potem bi nastala nevarnost premikanja meje, ker reka Marica nima stalne struge. Pri rekah s stalno strugo teče meja po sredi toka, v tem slučaju pa bi nedvomno prišlo do številnih sporov. Očitni kraki so za Turke strategično važni in Turki bi jih s to formulacijo radi dobili v svojo oblast.

Tudi komisija finančnih ekspertov je odbila turški zahtevo, naj bi se vprašanje turških dolgov, v kolikor se tičejo železnih investicij, ne predložilo v rešitev mednarodnemu sodišču v Haag.

Vprašanje koncesij se je rešilo v skladu s turškimi željami. Turki so hoteli, da bi se kolikor mogoče omejila ali pa celo popolnoma potlačila vsaka zavezniška intervencija med turško vlado in posestniki koncesij. Eksperti po sporazumom nasvetovali zaveznikom vladam, da naj se Turkom dovolijo, da se direktno in samostojno sporazumejo s tujimi družbami. Na ta način bi se moglo gospodbeno stanje izpremeniti, če bi izkušnja pokazala slabe uspehe.

K tej mreži vprašanj, izmed katerih smo pokazali samo na najvažnejše, se pridružuje še vprašanje turškega zahteva po vojni odškodnini od strani Grške. Grška je odločno nastopila proti tej zahtevi in grozi, da bo predložila protizahtevo po vojni odškodnini, če Turčija v tem vprašanju ne odneha in si čisto vedno, nego jo je stavila Turčija. Nemška se je v svrhu uveljavljanja grškega zahteva dalje časa nahajal v Londonu in čeprav ni bil oficijelno sprejet, je vendar bil v stiku z vsemi delegati. Posebno francoskim delegatom Bompardom.

Francoski listi, ki z velikim zanimanjem zasledujejo razvoj vzhodnega vprašanja, objavljajo vse izjave angorskih voditeljev, v katerih žele miru. Obširno razpravljajo tudi o rusko-turškem razmerju in ugotavljajo, da je želja Turčije po miru tako silna, da je povzročila že nekako napetost med Angoro in Moskvo. Tako citirajo odgovor agenture angorskega zunanjega ministrstva, v katerem leto odgovarja „a ruske očitke in pravi, da menda Rusi pozabljajo, da se mora z Turki danes vsakdo pogajati, ko s popolnoma enakopravnimi in neodvisnimi narodom.“

Politična situacija.

Beograd, 4. aprila. (B) Zunanji minister dr. Ninčić je bil včeraj popoldne na dvoru pri kralju Aleksandru, kateremu je poročal o položaju po zadnjih poročilih. Dr. Ninčić je obrazložil vladarju tudi stališče vlade do sedanjega stanja v državi. Avdiencia je trajala pol ure.

Beograd, 4. aprila. (B) Ministrski svet je imel včeraj kratko sejo, ki jo je danes ob 5. uri popoldne nadaljeval. Na dnevnem redu današnje seje je vprašanje kredita, položaj vlade v finančnem odboru narodne skupščine in tekoče zadeve poedinih ministrstev.

Beograd, 4. aprila. (B) Današnje „Vreme“ piše, da je vlada trdno odločena, da bo začela izvajati določbe viševodanske ustave in baš oni del, za katerega se bje najljubejši boj, namreč o notranji ureditvi države. Ta korak vlade se more vsaj za sedaj smatrati kot odgovor federalističnemu Radičevemu bloku. To je doslej edini čin vlade, iz katerega se da slutiti smernica radikalne politike po volitvah v narodno skupščino.

Beograd, 4. aprila. (B) „Novosti“ pišejo: Takoj po volitvah se je mi-

slilo, da bo muslimanski džemijet prestopil k Narodni radikalni stranki. To so izjavili tudi nekateri njegovi člani. Včeraj je muslimanski džemijet obvestil vlado, da vstopijo vsi njegovi poslanci razen enega v radikalni poslanski klub.

Beograd, 4. aprila. (B) Poslanec Narodne radikalne stranke dr. Dušan Peleš je dospel danes semkaj iz Zagreba. Ob 11. ga je sprejel ministrski predsednik Pašić, kateremu je dr. Peleš poročal o položaju. To poročilo, ki je trajalo četrt ure, se je predvsem nanašalo na razmere na Hrvaškem in na korake, ki jih naj vlada ukrene v tej deželi, da se razčisti politična situacija. Dr. Peleš ostane v Beogradu dva dni.

Beograd, 4. aprila. (B) Semkaj je dospel iz Sarajeva reis ul ulera Čaušević, vrhovni poglavar Muslimanov v naši državi, ki ga je sprejel tudi ministrski predsednik Pašić. Konferenca je trajala četrt ure. Reis ul ulera je prišel v Beograd, da se posvetuje z ministrskim predsednikom pred odhodom Muslimanov cerkvenih dostojanstvenikov v Carigrad, kjer se poklonijo kalifi.

Radičeva politika.

RAZGOVOR NAŠEGA DOPIŠNIKA S ČLANOM VODSTVA HRŠS.

Zagreb, 4. aprila.

Po razgovorih, ki jih je imel Stjepan Radić z dr. Korošcem in dr. Spahom se politični položaj ni premaknil z mrtve točke. Radić je sklical za 15. aprila v Zagreb veliko zborovanje pristašev svoje stranke, na kateri pade odločitev, kako stališče naj zavzame hrvatska republikanska seljačka stranka napram položaju, ki bo nastal vsled sklepov radikalnega in demokratskega kluba. V krogih Radičeve seljačke stranke zasledujejo z velikim zanimanjem in intenzivnostjo vsako izjavo in vsak korak radikalne vlade. V stranki prevladuje naziranje, da je najbolj oportunistična in nauspešnejša taktika v sedanjem trenutku počakati na nadaljni razvoj političnih dogodkov. Sodeč po izjavah prvakov Radičeve stranke, bodo svoje naslednje postopanje usmerili v zmislu odločitve, ki pade v krogih radikalne stranke, oziroma vlade.

Po informacijah Vašega dopisnika ne smatra hrvatska republikanska seljačka stranka prihoda v Beograd kot načelno politično vprašanje, ampak le kot vprašanje taktike, in zato ni izključena možnost, da poidejo nekateri, ali pa morda tudi vsi poslanci Radičeve stranke v Beograd. Iz porazgovora z uplivnim članom vodstva hrvatske republikanske seljačke stranke je dobil

vaš dopisnik vtis, da vlada v stranki razpoloženje, ki je ugodno za prihod njenih poslancev v Beograd. Po izjavi istega politika, ni mogoče dosedanjega zadržanja radikalne vlade, ki hoče faktično uveljaviti določbe vidovodanske ustave, tolmačiti drugače, kot da odklanja vsak sporazum z Radićem in dr. Korošcem. Vse dosedanje izjave članov vlade g. Pašića, kakor tudi pisava beograjskega uradnega in poluradnega tiska so dovedle vodstvo hrvatske republikanske seljačke stranke do sklepa, da radikalci nimajo prave volje in kažejo, da nečelo imeti sporazuma s Hrvatji. Ako se radikalci odločijo za nadaljevanje take politike in ako ostanejo pri svojem dosedanjem intransigentnem protirevizionističnem stališču, potem bo Stjepan Radić v sporazumu z dr. Spahom in dr. Korošcem stopil v najostrejšo opozicijo proti radikalni vladi v parlamentu.

„V tem slučaju,“ je izjavil na koncu porazgovora politik Radičeve stranke, „ne bomo dopustili, da bodo po svoji volji volili predsedništva narodne skupščine, ampak se bo lahko dogodilo, da bomo mi to s svojo nemazovnostjo preprečili. V takem slučaju bi bila narodna skupščina nezmogljiva za vsako delo. Edini izhod bi potem bil: nove volitve. Mi smo pripravljeni za eno in za drugo eventualnost.“

Pred sestankom v Sofiji.

Beograd, 4. aprila. (Z) Naš poslanik v Bolgarski, Rakić, je odpotoval v Sofijo. Na konferencah s predsednikom vlade Pašićem in zunanjim ministrom dr. Ninčićem je poslanik Rakić poročal o položaju v Bolgarski in o razpoloženju z ozirom na sporazum, do-

sežen na konferenci v Nišu. Za bivanja v Beogradu je Rakić dobil nova navodila za nadaljnje delovanje med obema vladama. Razen tega mu je vlada dala tudi instrukcije za konferenco, ki naj bi se sredi aprila vršila med zastopniki naše in bolgarske države v Sofiji.

Položaj v Rumuniji.

Beograd, 4. aprila. Vestil Italijanskih in nekaterih francoskih listov, ki so jih posneli razni domači časopisi, da je v Rumuniji izbruhnila revolucija, so tendenciozno izmišljene in brez podlage.

Budimpešta, 4. aprila. (K) Po aradski vesti „O-orai-orsaga“ javlja neko tam dospelo bukaresko poročilo,

da vesti o izbruhu revolucije izvirajo od tod, ker je predvčeršnjim popoldne večja množica demonstrirajočih oseb, katero so vodili opozicijski poslanci, vdrila v palačo princa Stirbea in tam napravila veliko škodo. Ko je posredovala policija, je došlo do prelivanja krvi. Natančnejša poročila ni.

Dogodki v Poruhrju.

Berlin, 4. aprila. (K) Kakor javljajo listi, se je število žrtv krvavih dogodkov na veliko soboto zvišalo na trinaest. Ustreljeni bodo pokopani konec tedna v skupnem grobu na essen-skem pokopališču, ki je bilo napravljeno med vojno. Kruppove delavnice, v katerih so danes dopoldne po končani 24-urni protestni stavki šli delavci zopet na delo, bodo na dan pogreba zopet počivale.

Pariz, 4. aprila. (K) „Journal“ poroča iz Krefelda, da so Nemci včeraj po-

polodne zakrivil več sabotažnih aktov z namenom, razuriti del železnice v belgijskem zasedbenem ozemlju. Iz Friedrichsfelda (v nezasedenem ozemlju) je bilo baše na progi Weselu spuščenih drug za drugim devet vlakov in dve lokomotivi brez strojevodje. Osmi vlak je z največjo brzino na mostu čez Lippe trčil v sedmi vlak, pri čemer so se vozovi kopičili drug čez drugega in se popolnoma razbili. Aretirane so bile tri osebe.

Nadaljevanje opatijske konference v Rimu.

RAZMEJITVENI SPOR MED RAKEKOM IN LOGATCEM.

Beograd, 4. aprila. (B) V sporazumu med jugoslovnsko in italijansko vlado bo paritetna komisija nadaljevala po pravoslavni velikonočni praznikih svoje delo, toda na več v Opatiji, ampak v Rimu. Naša delegacija še ni prejela od vlade definitivnih navodil glede spornih vprašanj med nami in Italijo.

V Beograd je dospel polkovnik Daskalov, član naše delegacije razmejitvene komisije z Italijo ob Sloveniji. Pri-

šel je semkaj, da poroča vladi o sporu, ki je nastal med našo delegacijo in italijansko zaradi določitve meje med Rakom in Logatcem, in da zahteva novih navodil. Vlada se še ni odločila v tej stvari. Čaka še, da pride iz Rima naš tamošnji poslanik Antonijević in da ji poroča o vsej zadevi. Šele potem pade odločitev, kakor tudi o vprašanju paritetne komisije in o sporu pri razmejitvi med našo državo in Italijo.

Italijansko-avstrijski sporazum?

INTRIGE PROTI MALI ANTANTI

Rim, 4. aprila. (T) Takoj po svojem povratku v prestolico se je podal min. predsednik Mussolini v palačo Chigi, kjer se je vršila dolga konferenca o notranji in zunanji politični situaciji. Konferenca so se udeležili podtajnika Acerbo in Finzi, general de Bono, kom. Bianchi in kom. Rossi. Kakor trdijo v političnih krogih, je poročal Mussolini svojim intimnim pristašem o uspehih milanskega sestanka, zlasti pa o pogajanjih z avstrijskim zveznim kancelarjem prelantom Seiprom.

Fašistovski časopisje spravlja Seiplov obisk v Rimu v zvezo z dalekosežnimi političnimi posledicami. Italija je baše pridobila Avstrijo za svoje proti-

slovanske cilje v srednji Evropi. Časopisje poudarja, da se mora Avstrija rešiti vsakega upliva v trani Češkoslovaške in Jugoslavije, ako hoče ostati pri življenju. Pri tem pa ji more pomagati edinole fašistovska Italija, katere moč presega politično mrežo Male antante. Italijansko-avstrijski sporazum mora uničiti podonavski imperijalizem Češkoslovaške in jadranski imperijalizem Jugoslavije. Končni sklep tega sporazuma nikakor ne sme biti odvisen od Prago in Beograda. Sporazum med Italijo in Avstrijo je tem lažji, ker stoji na čelu avstrijske katoliške republike visok cerkveni dostojanstvenik, ki ima močno oporo v Vatikanu.

Nemčija zavlakuje reparacije naši kraljevini.

Beograd, 4. aprila. (Z) Minister za pravosodje dr. Laza Marković je podal danes novinarjem sledeča pojasnila o stanju naročil in Nemčiji na račun vojne odškodnine:

Nemška vlada se je po zasedbi Poruhrja postavila na stališče, da ji je s tem onemogočeno vršiti one dobave, do katerih je obvezana po mirovni pogodbi. Toda ta njena izjava je omejena v dvojnem pogledu:

1. (To je važno za bodoče dobave in ne za prejšnje.) Naša vlada je smatrala, da bodo izvršene vse pogodbe o dobavah na račun vojne odškodnine in na breme kontingenta za l. 1922, ker je potrdila te pogodbe reparacijska komisija rednim potom in jih izročila vrhovnemu komisariju v Berlinu v izvršenje.

2. Zdelo se je, in to je bilo gotovo zmisel nemške izjave, da bo nemška vlada podaljšala dobave onim državam, ki niso direktno sodelovale pri zasedbi Poruhrja, kakor Angliji, Italiji, kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev in dr. Medtem pa se je v praksi pokazalo, da nobena teh premis ni bila točna, ker reparacijska komisija zaradi tega, ker še ni rešeno splošno vprašanje, kaj ima Nemčija dobaviti na račun vojne odškodnine za leto 1923, ni mogla določiti onega kontingenta, ki odpade na našo državo. Na račun za leto 1923 se torej ne more nič naročiti, in dokler ne bo določen ta kontingent, tudi naša država in naši državljani ne bodo mogli naročiti ničesar na račun vojne odškodnine.

za leto 1923. Ko bo določen ta kontingent, bo država prvenstveno odredila odstotek naročil za svoj račun, na zasebnike pa odpade ostanek. Tukaj je treba opomniti, da je za leto 1924 že določeno, da bo država naročila v Nemčiji za svoj račun 50 odstotkov, tako da odpade na zasebnike tudi 50 odstotkov.

3. Od onih pogodb, ki se na podlagi odločb reparacijske komisije določene v breme kontingenta za leto 1922, se je pričakovalo, da bodo tudi izvršene. Med tem je bila vlada obveščena, da se tudi tukaj delajo velike težkoče. Nekaj pogodb še niso prejelo nemške tvornice v izvedbo, druge pa so bile izročene, pa se ne hoče izvede, ako gre za predmete, čijih izdelava traja dolgo. Nemška vlada kaže voljo za izvedbo pogodb, ki imajo kratek rok, ali ki se nanašajo na že izdelane predmete, vendar pa ne gre dobava gladko izpod rok. Zadnje čase kažejo nekatere tvornice azpoloženje za redno izvedbo dobav, vendar so to le posamezni slučaj, iz vzega tega je naša država, za katero so reparacije v naravi neobhodno potrebne za gospodarsko obnovo dežele, nahaja prec težkimi nalogami, da omogoči ono, kar ji pritiče po mirovni pogodbi in kar po priznanju samih Nemcev predstavlja neodložljivo potrebo države. Mi ne narčamo nikakih luksuznih predmetov, ampak le najpotrebnejše, kakor pluge in drugo poljedelsko orodje, industrijske stroje, lokomotive, vagoni, mostove in sploh one predmete, ki so neobhodno potrebni za normalno gospodarstvo.

ZNIZANA IZVOZNA CARINA.

Beograd, 4. aprila. (Z) Danes dopoldne je imel gospodarsko-finančni odbor ministrov sejo, na kateri je sklenil znižati postavko za izvozno carino na pšenčno moko od 110 na 60 d'narjev za 100 kilogramov. Sklenil je tudi, da se olje oprosti izvozne carine v zmlusu točko 30. splošnega carinskega tarifa. Za nekatere vrste kož je določena izvozna carina po 4 dinarje za kilogram.

USODA OBŠOJENIH BOLGARSKIH MINISTROV.

Sofija, 4. aprila. (B) Obsojeni ministri Radoslavovega kabineta so bili včeraj odpejani v Svilen, kjer prestanejo svojo kazen.

NAŠI NOVI KRAJI OB ALBANSKI MEJI.

Ohrid, 4. aprila. (B) Ker je sedaj določena nova meja med našo državo in Albanijo v tem okrožju, so vzpostavljena vsa oblastva v onih vaseh prejšnjega nevturalnega pasu, ki je pripadel naši državi.

PO MOSKOVSKEM PROCESU.

London, 4. aprila. (K) „Times“ javljajo iz Rize: Sovjetska vlada zanika, da bi bil prelat Wudkiewicz že usmrčen.

SMRT HUSEIN HILMI PAŠE.

Dunaj, 4. aprila. (K) Nekdanji turški veliki vezir in poslanik na Dunaju, Husein Hilmi paša je včeraj tu umrl.

Današnje prireditve.

V Ljubljani:

Drama: „Othello.“ Red C.
Opera: „Nizava.“ Gostovanje gđe. Hane
Pirkove iz Bratislave. Red C.
Kino Tivoli: „Napoleon v Schönbrunn.“
Kino Ideal: „Grof Monte Christo.“ V. 4.
Kino Matice: „George Dill.“

V Mariboru:

Narodno gledališče: „Velika noč.“ Red C.

Nočna lekarniška služba v Ljubljani:
Tekoči teden: lekarna Frohazka, Ju-
dovica na Sv. Petra 200.

Izpred sodišča.

NEVARNE USLUGE.

Tržaški trgovec Letter, ki je zvonil precej naše živine v Trst, je izročil 1. 1921. postajnemu odpravniku na Rakeku Francu Martinčiču kot deposit 7000 din. — Denar je branil Martinčič deloma pri očetu. Skoro čez eno leto je prišel neki Letterjev aslužbenec, pokazal potrdilo in zahteval od Martinčiča denar. Ta se je peljal k očetu, denar vzel in ga izročil hlapcu. Potrdilo pa je v dobri veri, da je cela zadeva resna, raztrgal. Kmalu na to pa pride Letter in zahteva denar. Vnel se je prepri, sledila je ovadba in zaključek storitve pri današnji obravnavi. — Letter sam ni prišel k obravnavi, prečitala se je njegova ovadba, ni pa vsebuje več takih trditve, ki so jih priče popolnoma zanikale. Ker se sodišče ni moglo uveriti o poverbi, osobito ker je obtoženec neznan, soliden človek in je imel res celo leto denar shranjen, ga je sodišče oprostilo, ker je za krivdo le nekaj sumljivih okoliščin in nobenih pravih dokazov. Za odkodnino se zavrne Letter na dvilao sodišče.

PRETEP PRI MRLIČU.

Navaleli smo, da čujemo več raznih surovosti, ki jih uganjajo razni pijani kmet-

ski fantje, ali tako surovi, kot nam nudi kranjska okolica, ne najdemo kmalu. Denar, ki se je danes obravnavalo, se naravnost gabi vsakemu človeku.

Pri »Bobnarju« na Voklem pri Kranju je umrl 16letni sin. Zvečer, ko je ležal fant na odru v očetovi hiši, sta prišla brata Ciril in Anton Jeršin iz Primskovega pri Kranju. Ciril je takoj izval prepri s tem, da je naskočil Janeza Čebulja, ga silil, da mora poklekniti in prositi oduščenja. — Zaprtil mu je s pištolo, nakar mu je Čebulj odgovoril, da se take piščalke ne boji. Bila pa bi lahko ta piščalka usodna, da ga niso drugi fantje potegnili iz sobe. — Kajti Jeršinova sta takrat skočila na stol in z besedami: »Odkrila se ne bova, kropla pa tudi ne!« ustrelili dvakrat v vežo, dvakrat pa skozi okno. Le srečen slučaj je bil, da ni ta izredno surov izred zaključil krvavo. Obtoženi Ciril Jeršin se zagovarja s pila- nostjo in zagovornik trdi, da je psihološko in živčno degeneriran in trpi na halucinacijah, osobito če je malo ožganjen. Drž. pravnik poudarja silno surovost, ki jo je uganjal obtoženec v tui hiši in sprčo mrlice. Obsojen je bil Ciril na 3 mesece težke ječe in mora poravnati stroške. — Končno pa je drž. pravnik prošil za vse spise, ker bo nastopil proti bratu Antonu, ki je prostovoljno prišel in se njegovo današnje pričevanje na strinja s svojočasnim pričevanjem v Kranju. —

PODITE POSTENI!

Mladega trgovskega valenca v neki trgovini na Gorenjskem sta pripravila dva brata ključavničarja, da je fant začel krasti razno pločevino in pile ter jima to blago po smešno nizki ceni prodajal. — Glavni krivec je posodil dečku, ko ga je prosil nekoč za malo posojilo 10 Din., kar 100 Din. s pripombo: »E boš že vrnil, če ne boš pa v blagu daj!« In fant je vračal v blagu, katero je svojemu gospodarju ukradel. — Nabavna cena ukradenega blaga znaša 6080 kron.

Dečko je iz strahu, ko se je tatvina odkrila, pobegnil v Nemško Avstrijo, na meji pa ga je prišla straža in ga aretirala. — Glavni krivec, ki je napeljal dečka in svojega brata v to sleparijo, je dobil 3 mes. težke ječe — njegov brat pa in mladi tvačenec vsak po 6 tednov težke ječe. — Preiskovalni zapor 47 dni se dečku ne vsteje v kazen, ker je zapor sam zakrivil z begom.

Mrliška soba bivšega cesarja. Mrliška soba bivšega cesarja v Funchalu se baje spremeni v kapelo. Poročila pravilo, da so z adaptacijskimi deli že pričeli. Lastnik hiše smrti, don Luizo de Rocha Machado je dal to sobo svoje vile v Funchalu na Madeiri, spremeniti v kapelo, v sporazumu z dunalskimi monarhisti.

Drobljne.

Rafiniran zdravstveni inspektor. V Parizu so zaprili nekega moškega, ki se je predstavil za nadzornika zdravstvene službe in je kot tak posejal privatne dokliske šole, kjer je deklice preiskoval glede njihovega zdravstvenega stanja. Posebno pozornost je obračal deklicam starim nad 15 let. Sicer so se nekatere predstojnice proti temu pritožile, vendar pa mu niso mogli priti na sled. Te dni se je ponovno javil v neki dekliški šoli, ki jo vodi bistra in energična ravnateljica. Način, s katerim je hotel starejše učenke preiskavati, je vzbudil v njej sum in medtem, ko ga je pustila čakati v govorilnici, je telefonirala po policijo, ki je »gospoda inspektorja« zaprla. Sedaj sedi v hladnih zaporih pariškega sodišča.

Solstvo na Bolgarskem. Na Bolgarskem se v poslednjih letih marljivo pečalo s preosnovno šol. Leta 1920 je bil v sol-branju sprejet zakon o zgradbi šolskih poslopij in je bila v to svrhu določena vsota 120 milijonov levov. Sedaj se gradijo povsod nove šole. Od omenjene vsote je določeni 80 milijonov za ljudske šole in 40 milijonov za srednje in visoke šole. Prosvetno ministrstvo namerava uvesti popolno dvorazredno ljudsko šolo.

Vratolomno plezanje. Budimpeštanski občinstvu se je te dni nudil sledeči prizor. Neki v delavsko obleko obleden možki je splezal na rob mosta na verige, ki vodi ob južnem delu mesta čez Donavo. Ko je prišel na vrh, se je vsedel in mirno zrl na radovedno množico, ki se je medtem zbrala na mostu. Prvotno so mislili, da gre za kakega smrtnega kandidata, ki se je naveličal tega življenja, toda čudni plezalec ni kazal niti najmanjše volje, da bi se vrnil v Donavo. Poklicani so bili gasilci, ki so splezali na most in ga sneli raz njegov sedež. Ugotovili so, da gre za jakš nevarnega norca, ki se mu je posrečilo zbežati iz norišnice.

Odkritje novega mesta. Listi poročajo, da je neki ruski raziskovalec Kozlov, ki se je nedavno vrnil iz svojega znanstvenega potovanja po srednji Aziji odkril dosedaj nepoznano mesto Khara-Khoto, ki se nahaja v puščavi Gobi v južni Mongoliji. V tem mestu je našel na velikih knjižnicah, ki šteje okoli 3000 zvezkov, napisanih v nekem neznanem jeziku. Razen tega je videl tudi precej umetniških del.

Glavni urednik: Ivan Podržaj.

Odgovorni urednik: Milha Gaberšek.

Last »Zvezne tiskarne« v Ljubljani.

Emil Gaberšek:

Akt štev. 113.

Roman.

(Nadaljevanje.)

Bankirjeve besede pa niso padle na nerodovita la. Koncem tedna je šel Raoul k svoji strici ter si izposodil 10.000 frankov.

Ko je izvedel gospa Fauvel za to neverjetno predrznost, je bila roke vsa obupana.

»Za Boga, kaj pa dela s toliko denarja?«

Ze delj časa Clameran ni več prihajal k Fauvelovim; gospa Fauvel je sklenila, da ga zaprosi pisмено za razgovor.

Upala je, da bo ta energični mož, ki je toliko držal na svoje dolžnosti kot varuh, storil vse, da nadzri Raoula in da se mu bo to tudi posrečilo.

Ko je izvedel marki vse to, o čemer baje ni hotel niti pojma, je bil videti še bolj jezen in nemiren, kakor gospa Fauvel. Med njimi in Raoulom je prišlo do silno hudega nastopa.

Toda pri gospe Fauvel je bila vstala sumnja, opazovala in zdela se ji je — ali je bilo to mogoče! — kakor da je jeza obeh le umestna in kakor da se v sruu smejiata med tem ko se obkladata z najbridkejšimi besedami in celo z grožnjami.

Ni se upala reči ničesar, toda kakor počasen strup je prodiral dvom v njeno srce; ni pa mislila na to, da bi dajala Raoulu krivdo. Ljubila je svojega sina vedno enako strastno in dolžila samo markija, da izkorišča slabosti in neizkušenost svojega nečaka.

Prepričana je bila, da mora biti, izročena takemu človeku, pripravljena na najhujše zahteve; zaman se je trudila uganiti njegov pravi namen. Kmalu pa ji je odkril on sam.

Se bolj kakor sicer se je pritožil nad Raoulom, odprl je gospe Fauvel propad pred njenimi nogami ter kočno izjavil, da je le ena možnost, da se odvrne katastrofa in ta je, če se on, marki de Clameran, oženi z Madelajno.

Nepričakovana Clameranova izjava je zadela gospo Fauvel na najslabši točki.

Ogorčeno je vzklila:

»Vi mislite, da bom jaz pomagala izvršiti Vaše sramotne naklepe?«

Marki je priklimal:

»To mislim.«

»Koga mislite, da imate pred seboj? Res sem svojo čas grešila, kazen za to pa je hujša, kakor zaslužim. Ali je Vaša dolžnost, da me tako strašno mučite? Ali Vas to veseli? Dokler je šlo samo za mojo osebo, ste me našli slabotno, plašljivo in strahopetno, na mojo rodbino pa ne boste polagali svojih rok!«

»Ali bi bila to tako velika nesreča, če bi bila gospična nekega dne markiza de Clameran?«

»Moja nečakinja si je že sama izbrala svojega bodočega moža. Ona ljubi Prosperja Bertomija.«

Marki je zaničljivo zmajal z ramo.

»Zaljubljenost,« je rekel; »to bo pozabila, če boste Vi le hoteli.«

»Jaz pa nočem.«

»Oprostite!« je odgovoril Clameran z globokim, samoljnim glasom užaljenega moža, ki se skuša

obvladati, »ne izgubljalva časa z brezplodnim govorenjem. Do sedaj ste pričenjali vedno s tem, da ste se upirali ter ste se potem uklonili mojim dobrih vzrokom. Tudi to pot boste tako milostljivi, da se boste uklonili.«

»Ne,« je rekla gospa Fauvel trdno, »ne!«

On pa se ni dal motiti.

»Če se posebno zavzemam za ta zakon,« je nadaljeval, »storim to zato, da pomagam Vašim in našim sredstvom. Denar, s katerim razpolagate, ne zadostuje za Raoulovo razpisnost, to ste pač že zapazili. Prišel bo dan, ko mu ne boste mogli dati ničesar več in ko ne boste mogli prikriti svojemu možu več svojih stroškov. Kaj se bo potem zgodilo?«

Gospa Fauvel se je zgrozila. Ta dan, o katerem je govoril marki se ji je zdel prav blizu. On pa je nadaljeval:

»Takrat boste spoznali mojo previdnost. Gospična Madelajna je bogata, njena dota mi bo omogočila, da pokrijem primankljaj in Vas rešim.«

»Rajši poginem, kakor da se dam rešiti s takimi sredstvi. Ne bom pa pripustila, da se igrate z usodo nas vseh!«

»Zvezana sva k skupnem delu, ne pozabite tega, milostljiva, to je Raoulova prihodnost.«

Pogledala ga je pri tem tako prodirajoče, da je bil kljub vsej svoji drznosti, zmeden.

»Ne vztrajajte pri tem,« je rekla, »jaz sem odločena.«

»Odlučena?«

»Da, odlučena sem k skrajnemu, razumejte, do skrajnosti, da se oprostim vaših sramotnih zahtev. Zikaj me gledate tako posmehljivo? Če me prišlite, se izpovem svojemu možu. On me ljubi, in če bo izvedel, koliko sem trpela, mi bo odpustil.«

»Mislite?« je vprašal Clameran zasmehljivo.

»Kaj hočete reči? Vi mislite, da bo neizprosen in me bo spodil? Dobro, zaslužila sem. Po strašnih mukah, s katerimi ste me obložili, je ni več stvari, pred katero bi me bila groza.«

ZAHVALA.

Za vse dokaze srčnega sočutja ob izgubi našega nepozabnega očeta, odnosno starega očeta, gospoda

Mag. Ph. Gabrijela Piccoli

In za čestito sprejeto pokojnika k večnemu počitku izrekamo vsem našo iskreno zahvalo.

Ljubljana, 4. aprila 1923.

Rodbini Piccoli-Ogorentz.

„KORANIT“

zajemčeno pravi asbest-
škrlj za kritje streh.

Ne premoči

Ne posebej

Proti ognju in viharju

popolnoma sigurno.

Neomejeno trpežen.

Tehta na 1 m² = 12 kg.

Cenik in proračun pošlje

Fran Hočevar

Zirovnica (Mosta) Gor.

Naznanilo.

Vljudno naznanim, da do preselitve v novi lokal v Šelenburgovo ulico 1, sprejemam vsa naročila za čevlje po meri in popravila vsake vrste, akoravno čevlji niso kupljeni ali izdelani pri meni, v provizoričnih prostorih na Poljanskem nasipu št. 40, II. nadstr. (stara cukrarna), kjer se nahajam z delavnico in zalogo čevljev.

Franz Szantner

specialist za ortopedična in anatomska obuvanja in trajen čevlji

Ljubljana.

Najstarejša špedicijaska tvrdka v Sloveniji
R. RANZINGER, Ljubljana - Jesenice

špedicijaska pisarna

Podjetje na prevažanje blaga južno in severno. Bravovni in tovarni nabirni promet iz Avstrije in v Avstrijo. Podjetje se prevažanje pošilav. — Skladišče s posebnimi spramni kabini za pošilavo.
Brazojavi: RANZINGER.

Interurban telefon 60.

Zdravilišče

Rogaška Slatina

Sezona Maj-September

Zdravljenje vseh želodčnih in črevesnih bolezni — Cene zmerne — V pred- in po sezoni znatni popusti — Največja udobnost — — — Zahtevajte prospekte!

Ravnateljstvo zdravilišča.

Za naše malčke!

Najcenejše in najhvalejše
darilo našim malim je:

Moj zverinjak

knjiga s 45 slikami in 4 tem
spadajočim besedilom, za
pouk in kratek čas Din 5.—

Moji ljubčki

živalske slike za naše malčke
na 4 d m močno vezanem
kartonu Din 8.—

Mladi slikar

10 tiskanih predlog za po-
barvanje s akvarel — barvanje
all pastel — barvanje Din 3.—

Črnpeter

strozna, vesela družabna
igra za zimske večere. 1 igra
Din 3.—

Vse se dobi v

:: Zvezni tiskarni ::

in knjigarni

v Ljubljani, Wolfova ul. 1.

Rosija-Fonsier

zavarovalna in pozavarovalna družba v Beogradu.

Osnovni kapital 5,000.000 dinarjev.

Ravnateljstvo podružnice za Slovenijo:

v Ljubljani, Sodna ulica 2/L.

Družba izvršuje zavarovanja vseh vrst:

1. zavarovanje proti požaru;
2. zavarovanje proti posledicam telesnih nezgod;
3. zavarovanje proti škodi po toči;
4. zavarovanje proti vlom in tatvini;
5. zavarovanje vseh transportov;
6. zavarovanje jamstvene dolžnosti;
7. vse vrste zavarovanj življenja pod najugodnejšimi pogoji;
8. zavarovanje stekla.

Glavna zastopstva se nahajajo v vseh večjih krajih.